3e Jaargang No. 46 Zaterdag 13 Augustus 1910

DE TRIBUNE

Redactieadres: D. J. WIJNKOOP, Paleisstraat 12 Amsterdam.

SOC.DEM.WEEKBLAD

Administratieadres: J. C. CETON, Wijttenbachstraat 13 Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd. Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct. —
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief. —

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER, W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Tot behoud der burgerlijke maatschappij — Eenige zinsneden uit het adres van het N. V. V. inzake de arbeidswet. — Nieuw-Malthusiaansche Behouders. — Het Goud een Bron van Ellende. — Twente — Kleine Berichten. — Nationalistisch Opportunisme. — Bebel over Baden. — Vrouwenrubriek. — Uit de Vakbeweging: De Typografenbond. — Maastricht: De strijd der arbeiders in het Zuiden. — Van de Afdeelingen. — Korrespondentie.

De strijd in Twente.

Het Partijbestuur besloot eigen lijsten te doen drukken voor den Twentschen strijd. Ze zijn aan alle afdeelingen toegezonden. De gelden worden afgedragen aan den modernen vakbond. Alle steun te zenden aan 't partij-secretariaat: M. MENSING, Laing's Neckstraat 33, Amsterdam, of aan de afdeelings-penningmeesters.

Tot behoud der burgerlijke maatschappij.

Een schrikwekkend getuigenis van de ontaarding en het verval der burgerlijke wetenschap, voor zoover zij zich met de maatschappij bezig houdt en inzonderheid met vraagstukken, die het behoud der kapitalistische orde rechtstreeks raken, leverde ook het dezer dagen gehouden congres der Internationale Criminalistische Vereeniging.

Hier kwamen de beroemdste geleerden samen uit heel Europa, die zich bezig houden met de studie van het strafrecht. Onze lezers weten, dat de moderne wetenschap tot het inzicht heeft geleid, dat de misdadigers en de misdaden bepaald worden door maatschappelijke omstandigheden en bijgevolg moeten behandeld worden als ontaarden en zieken.

Maar dezen keer lag het hoofdbelang van kongres niet op dit algemeene gebied van de misdaad en de straf, maar op een meer speciaal terrein, namelijk van de politieke misdrijven.

En nu bleek, dat er onder deze lichten der wetenschap, die o zoo modern, o zoo liberaal zijn, — de bekende Van Hamel, nu lid der Tweede Kamer was er natuurlijk ook — een sterke strooming bestaat om de regeeringen aan te zetten tot een internationale wetgeving op dit gebied, welke het asylrecht, (recht op een toevluchtsoord) «voor politieke misdrijven», d. w. z. voor menschen, die den strijd voeren tegen de bestaande staatsinstellingen, zou opheffen.

M. a. w. deze verlichte en liberale heeren willen aan de staten en machthebbers de wetenschappelijke voorwendsels leveren om b.v. aan de beulen van Vadertje Nicolaas de helden en heldinnen uit te leveren, die den strijd hebben gestreden tegen het regiem van de galg en de verwoesting!

Ook voor ons land is dit van belang. Tot nog toe bestaat hier practisch een zeker asylrecht voor politieke «misdadigers», d. w. z. voor revolutionnairen. Dit is den criminalistischen geleerden een doorn in 't oog, evenals dit recht in Engeland, Italië en Zwitserland.

Laten wij oppassen, dat hier niet onder wetenschappelijke goedkeuring van verlichte geleerden als Van Hamel stappen in de richting worden gedaan, die deze reactionnairen wenschen.

v. R.

Eenige zinsneden uit het adres van het N. V. V. inzake de arbeidswet.

In het vorige nummer hebben onze lezers kunnen vinden het adres van de centrale der moderne vakvereenigingen inzake het ontwerp Talma. In de toelichting van bedoeld adres nu komen eenige passages voor, die wij als revolutionairen, als sociaal-democraten niet kunnen laten passeeren, zonder daar een enkel woord over te zeggen. Temeer niet wijl het bestuur van het N. V. V. optreedt namens 40.000 arbeiders in ons land.

De zinsnede die wij bedoelen is die over »de bedreiging welke de textielfabrikanten te Enschedé tot uw college (de Kamer) hebben gericht, — eene bedreiging, welke, naar wij (het N. V. V.) vertrouwen geheel zal afstuiten op de *onafhankelijkheid* (wij cursiveeren. O. V.) van uw college.» Het parlement wordt hier dus beschouwd als een college dat onafhankelijk is. Het parlement is evenwel het middel der klasseheerschappij bij uitnemendheid.

Gecombineerd met het georganiseerd geweld van leger en justitie die onder hare bevelen staan, door middel van de Ministers die wederom verantwoordelijk zijn aan het parlement, regeert de bezittende klasse. Nu is in de bezittende klasse voortdurend strijd om den buit, dàarom om het bezit van Minister-portefeuilles, en of bepaalde maatregelen in het voordeel van een bepaalde groep al of niet zullen worden genomen, of dat althans wetten die een bepaalde groep nadeelig acht, zullen worden afgeweerd. Zoo met de textielfabrikanten en hunne bedreiging. Bij de parlementaire ratten evenals bij de rest der kamerleden geldt natuurlijk al of niet uitgesproken de overweging hoe smeeren wij den arbeiders de oogen dicht, m.a.w. hoe houden wij het klassebewustzijn het best tegen, door aanname of verwerping van zekere maatregelen. In de schommeling der meeningen, in de spanning hoe het zal gaan, of duidelijker hoe de fracties der bezittende klasse zullen uiteenvallen bij de stemming over een zekeren maatregel die de arbeiders raakt, ligt het van burgerlijk standpunt gezien meest interessante van de parlementaire komedie. Beslist de kamer zus of zóó, werktuig van de bezittende klasse blijft zij.

«Onafhankelijk» is het Parlement niet. Beter gezegd in de lucht zweeft dat college niet. Het parlement is aan de aarde vast. Het is afhankelijk van de heerschende klasse, hoe het ook beslist in den strijd om den buit van de groepen der bourgeoisie.

Hoe komt het N. V. V. (Oudegeest en Van den Tempel) aan zulke liberale, contra-revolutionaire beschouwingen, die later weer tegen de socialisten zullen worden uitgespeeld?

Deze zelfde contra-revolutionaire, anti sociaal-democratische beschouwing vindt zijn hoogtepunt in den zin: «wij zijn overtuigd, dat uwe Kamer door dergelijk verzet tegen de wetten des lands zich niet zal laten intimideeren (bang maken).» Een ontwerp-wet wordt hier dus gelijkgesteld met «de wetten des lands». Maar niet zal laten intimideeren, als dat iets beteekenen kan, beduidt het niets anders dan dat de bestuurderen van het N. V. V. de geschiedenis niet als een reeks van klassenstrijden begrijpen. Het proletariaat zal immer het parlement intimideeren zoodra het mogelijk is om het van zich afhankelijk te maken en «onafhankelijk» van de bourgeoisie. Zoo deed het proletariaat steeds in revolutionaire tijden op voorbeeld van de bourgeoisie in haar revolutionairen tijd. Het heele parlementarisme is een product van vreesaanjaging. Burgeroorlog en schrikbewind hebben overal het parlement doen geboren worden. Zoo in de groote Fransche Revolutie en in die van 1848. Dat onze Hollandsche Koning Willem de Tweede in 1848 in 24 uur van conservatief liberaal werd en een grondwet, voorwaarde voor een wezenlijk parlementair regiem toestond, is te danken aan de Fransche proletariers, die in de Parijsche straten daarvoor bloed en leven hebben geofferd. Niet enkel aan Thorbecke maar aan de Fransche proletariers in de eerste plaats komt de eer toe dat wij in Nederland een parlement hebben. Willem II was zoo door vrees aangegrepen, dat hij in één dag veranderde van absoluut in constitutioneel vorst. Deze historische waarheid plaatsen wij tegenover de opmerking van het N. V. V., dat tot de leden van het parlement komt met woorden als «vrije beslissing» «onafhankelijkheid van uw college«; ze vleit met iets dat niet past aan vertegenwoordigers van georganiseerde klassebewuste arbeiders. A propos over «intimidatie» gesproken. Was het niet Oudegeest als redacteur van het orgaan van de Nederlandsche Vereeniging van Spoorwegpersoneel in 1903, die een oproep plaatste om indien de dwangwetten aan de orde kwamen, de lijn Amsterdam—Gouda—Den Haag stil te leggen en het personeel van die lijn voor het parlement te laten manifesteeren? Wij meenen dus dat de voorzitter van het N. V. V. toenmaals het parlement trachtte te «intimideeren» en om met zijne woorden van thans te spreken «verzet» tegen de wetten des lands pleegde.

Blijkbaar bestond de «vrije beslissing» van het «onafhankelijk college» toen nog niet, en wij hopen maar dat de arbeidersklasse spoedig de kracht moge vinden om door haar kiesrechtstrijd het Parlement weer op ouwerwetsche wijze te intimideeren. En dat bij die intimidatie ook het N. V. V. zijn plicht zal weten te doen.

O. V.

Nieuw-Malthusiaansche Behouders.

Onlangs kwamen in den Haag de afgevaardigden uit allerlei landen bij een van degenen, die zich ten taak hebben gesteld propaganda te maken voor kunstmatige middelen ter beperking van de geboorte.

Op zichzelf zou 't niet de moeite waard zijn van die conferentie notitie te nemen, indien die heeren en dames zich bepaalden tot het eigenlijke doel, waarvoor zij bijeen kwamen, namelijk het beramen van de beste organisatorische middelen om te bereiken, waarvoor zij zich nu eenmaal inspannen.

In verschillende landen worden door regeeringen en machtige vereenigingen — b.v. de Christelijke kerken — onder huichelachtige voorwendsels aan de zoogenaamde Nieuw-Malthusiaansche propaganda allerlei beletselen in den weg gelegd en 't spreekt vanzelf, dat de voorstanders van die middelen zich tegen die aanslagen op de vrijheid van propaganda hunner inzichten en middelen verzetten en zich daartegen internationaal organiseeren.

Maar daarbij bleef 't niet. De Nieuw-Malthusianen houden er, zooals bekend is, een eigen „theorie" op na. Zij zijn van oordeel, dat in de te snelle toeneming der bevolking een der grootste oorzaken van ellende ligt en dat zij met hun inzichten het heilmiddel bezitten om die grootste oorzaak op te heffen en meteen daardoor een einde te maken aan tal van euvelen in de maatschappij.

Een blik op 't land, waar het Nieuw-Malthusianisme, de beperking van de geboorte, zeker reeds 't langst en in ieder geval 't meest wordt toegepast en reeds geleid heeft tot een stilstand, ja daling van de bevolking, op Frankrijk, kan ook zonder verdere studie van de kwestie, elken arbeider leeren, wat deze theorie voor waarde heeft.

Waar nu een man als de oud-minister Van Houten, een der weinigen in ons land nog overgebleven consequente voorstanders van de leer der Engelsche vrijhandels-bourgeoisie uit de 1e helft der 19e eeuw, die niets wilde weten van een ingrijpen in de verschrikkingen door het kapitalisme over de arbeiders uitgestort, waar deze bekende en eerlijke conservatief een der groote figuren was op de bijeenkomst der Neo-Malthusianen, daar behoeft 't ons zeker ook niet te verbazen dat hier niet over de mogelijkheid van werkelijke bestrijding der gevolgen van 't kapitalisme werd gesproken.

Doch waar wij op willen wijzen is op de uitingen van den man, die ongetwijfeld de belangrijkste onder alle aanwezigen was, van den beroemden Zwitserschen geleerde

Forel, omdat we hieruit zoo duidelijk zien, hoe de wetenschap zelfs der beste burgerlijke geleerden hopeloos zonder inzicht staat tegenover maatschappelijke kwesties.

De heer Forel dan kwam tot de conclusie, dat het in 't belang der menschheid noodig zou blijken — wilde de menschheid niet ten onder gaan door ontaarding of door gebrek aan voedsel voor allen — dat men slechts «volkomen daartoe geschikte personen toe zou staan te huwen», dwz. zich voort te planten. Dezen zouden zich dan niet behoeven te beperken, maar gerust een tamelijk aantal kinderen mogen voortbrengen. «Wanneer men zoo doet, zal men nog honderde jaren genoeg voeding hebben (aldus de professor volgens het verslag der *N. R. Ct.*) altijd onder voorwaarde, dat alle alcoholische dranken worden afgeschaft, dat het onderwijs beter worde, alle zenuwprikkelende zaken worden nagelaten.»

Deze geleerde ziet dus als eenige mogelijkheid voor de redding van het menschdom, de verdeeling van de menschen in twee groote klassen, de al en de niet voor voortplanting geschikten!

De consequentie daarvan is natuurlijk de kunstmatige onvruchtbaarmaking der eene helft van het menschdom, dwz. de veroordeeling van die eene helft tot een leven, dat niet meer den naam van leven waard is.

De doorvoering van dit stelsel beteekent natuurlijk ook de invoering van de volledige en tyrannieke heerschappij eener klasse van menschen, geneeskundigen enz., die de macht krijgen eene schifting van het menschdom in twee helften door te voeren.

Wanneer men even over de gevolgen van dit «stelsel» nadenkt, kan men slechts twee dingen doen: zich vol afgrijzen afwenden of de zaak van de belachelijke zijde bekijken en zich er vroolijk over maken.

En dan bedenke men, dat heel de veronderstelling, waarvan dit alles uitgaat, namelijk, dat de menschheid zich zoo snel zou vermeerderen, dat de productie van levensmiddelen met de vermeerdering geen gelijken tred zon houden, op niets gebaseerd is. Dat integendeel de wetenschap nu reeds de wegen gewezen heeft om die productie op zoo geweldige wijze te doen toenemen, dat de aarde een ontzaglijk veel grooter aantal menschen dan zij nu herbergt, met gemak en ruimschoots kan voeden.

Het is waar, daartoe is een kleinigheid noodig, een kleinigheid, die niets minder beteekent dan de afschaffing der kapitalistische productie, der productie om winst, en de invoering eener geordende maatschappelijke productie ten bate van allen, m. a. w. van het socialisme.

En dit nu willen de Nieuw-Malthusianen niet, of weten zij niet. Mr. van Houten, die geen groot man is maar een ijverig vechter voor de belangen van zijn klasse, zei na afloop van de rede van Forel, die wel een man van beteekenis is, dat hij zelden in zijn leven een rede met zooveel genoegen had gehoord.

Geen wonder, deze consequente bourgeois had hier woorden gehoord, die hem uit de ziel waren gegrepen, woorden, van een groot geleerde, die al zijn wenschen bevredigden: behoud van het kapitalisme en vergrooting van de ongelijkheid, door de proletariërs te veroordeelen tot een leven van geslachtslooze werkmieren.

Slechts het proletariaat kan heden ten dage nog met moed en vertrouwen de toekomst ook der menschheid tegemoet zien, omdat het vertrouwt op zijn eigen kracht en op die der wetenschap in zijn dienst.

v. R.

Het Goud een Bron van Ellende.

Op het eerste gezicht schijnt geen vraag voor de proletariërs van minder belang dan die van de goudproductie.

Wat hebben zij, die zelf bijna nooit in het bezit van goud komen, te maken met dezen schitterenden verschijningsvorm van den rijkdom, die zich in de brandkasten van hun uitbuiters ophoopt? Toch is deze vraag een van de gewichtigste geworden voor de tegenwoordige vakbeweging.

De bekrompen burgerman geeft blijk van zijn onwetendheid op het gebied van sociale vragen met de verzuchting: Och, was er toch maar meer goud op de wereld, dan konden alle menschen rijk zijn. Den arbeider, die maar iets van staathuishoudkunde weet, is het bekend, dat juist omgekeerd overvloed van goud verarming en gebrek voor de massa's met zich brengt.

Alle waren worden tegen goud geruild; goud is het algemeene ruilmiddel en dus het middel, waardoor alle waren een kringloop volvoeren en van hand tot hand gaan. De prijs van een waar drukt uit, tegen hoeveel goud die waar geruild wordt; laat men door andere oorzaken ontstane afwijkingen buiten rekening, dan hangt dit af van de verhoudingen van de waarde van de waar tot die van het goud. De prijs van een waar verandert dus niet alleen, wanneer haar eigen waarde verandert, maar ook, wanneer de waarde van het goud niet dezelfde blijft. Wanneer tengevolge van betere techniek of ook door het ontdekken van rijker aderen het goud met minder moeite in grooter hoeveelheid verkregen wordt, dan daalt zijn waarde; om dezelfde waren als te voren te koopen, is meer goud noodig, m.a.w. de prijzen stijgen. Al degenen, die van een vast inkomen in geld leven, en daarvoor hun levensmiddelen koopen moeten, worden armer en lijden gebrek door de waardevermindering van het goud.

Zulk een geval is uit de geschiedenis bekend. Toen n. l. na de ontdekking van Amerika groote goudmassa's naar Europa stroomden en in dezelfde mate waarin zij zich langzamerhand hier verbreidden, de prijzen met kracht in de hoogte dreven. In een dergelijk geval bevinden wij ons nu weer.

De waarde van het goud blijkt uit haar verhouding tot die van alle andere waren. Daar nu ieder van deze waren op zichzelf ook voortdurend van waarde verandert, kan men slechts uit het gemiddelde van den prijs van alle waren iets opmaken aangaande de veranderingen van de waarde van het goud. Nemen wij nu deze doorsneeprijzen nader in oogenschouw, die door de staathuishoudkundigen regelmatig als in deze getallen berekend en gerangschikt worden, dan merken wij een golfsgewijze op en neergaan op. In het jaar 1896 was de laagste waarde 61 (wanneer men den doorsneeprijs gedurende de jaren 1867—77 op 100 stelt), dan stijgt ze tot 75 in 1900, daalt van 1902—03 weer tot 69 en stijgt in 1907 tot 80, om dan weer te gaan dalen. Deze snelle afwisselingen hebben natuurlijk niets te maken met de verhouding van de waarde der waren tot die van het goud, want deze verandert niet zoo spoedig.

Zij ontstaan uit de aan alle waren gemeene veranderlijkheid van vraag en aanbod, die van de konjunktuur afhangt. De index-getallen wijzen door hun schommelingen de wisselingen van tijden van voorspoed en krisis aan; telkens, wanneer een tijdperk van voorspoed zijn einde nadert, bereiken de prijzen hun hoogsten en na het aanbreken van de krisis hun laagsten stand. Wil men de werkelijke verhouding van de waarde van goud tot die van andere waren weten, dan moet men deze wisselingen der konjunktuur buiten rekening laten en het gemiddelde nemen van de hoogste en de laagste waarden, Men vindt dan ten eerste gedurende meerdere tientallen van jaren een regelmatige afname tot 66, ongeveer in het jaar 1895, en van dat jaar af een regelmatige stijging, die in 1908 reeds tot 76 (dus 15 procent hooger) gekomen was. Deze stijging kan voor een deel door een werkelijke stijging van de waarde van vele waren (het duurder worden van grondstoffen uit de mijnen door monopolie, van het graan door de uitputting van den bodem in Amerika) veroorzaakt zijn. Voor een groot deel moet men als hare oorzaak aanmerken een goedkooper worden van het goud tengevolge van verbeterde voortbrengingswijzen.

Door deze waardevermindering van het goud wordt in de eerste plaats de arbeider geschaad, die van zijn geldloon leven moet. Het loon, dat hij ontvangt, heeft van zijn koopkracht ingeboet. In de gedaante van een gouden tientje ontvangt hij minder waarde dan te voren, terwijl hij er recht op had, dezelfde waarde voor zijn arbeidskracht te bekomen.

Het is dus beslist noodig, dat zijn loon in dezelfde verhouding stijgt, als de prijs van alle waren. Dat is dan nog volstrekt geen loonsverhooging te noemen. Evenmin als acht zware rijksdaalders van het minderwaardig zilver een hooger loon uitmaken dan twee kleine gouden tientjes, evenmin maken acht gouden tientjes heden een hooger loon uit dan zeven zulke goudstukken van voor vijftien jaar, die van het toen een hoogere waarde hebbende goud gemaakt waren. Daarom mag de arbeider onvoorwaardelijk een verhooging van zijn loon in geld vorderen, opdat bij de stijgende warenprijzen zijn werkelijk loon niet dale.

Heeft hij er zich nu daarbij in het minst om te bekommeren, of de stijging der prijzen een gevolg is van de waardevermeerdering van de waren, van het opdrijven van de prijzen door monopolie of van het dalen van de waarde van het goud? Op het eerste gezicht schijnt het volkomen onnoodig en overbodige theoretische haarklooverij, de oorzaken van de stijging der prijzen te willen zoeken. Immers de waarde van de arbeidskracht wordt bepaald door de waarde van de voor zijn levensonderhoud benoodigde waren, en de arbeider krijgt dus zooveel loon, dat hij deze waren koopen kan; of de daartoe noodige geldsom door de eene of door een andere oorzaak grooter is, gaat hem niet aan. Zoo schijnt het op het eerste gezicht. Toch kan hem de oorzaak van de stijging der prijzen niet onverschillig zijn. Immers daarvan hangt de houding van den ondernemer af. Stijgen bijv. de graanprijzen en eischt hij daarom meer loon, dan zal de ondernemer hem tegenwerpen: moet ik daarvan de schade lijden, terwijl ik toch voor mijn waren niet meer ontvang dan vroeger? Kan de ondernemer den prijs van zijn produkten niet verhoogen, zonder zijn vermogen om te konkurreeren te schaden, dan moet een van beiden de schade lijden, de strijd alleen kan in dezen beslissen.

Is echter de stijging der prijzen een gevolg van de daling, van de waarde van het goud, dan kan de ondernemer niets inbrengen tegen een verhooging van het geldloon, immers de prijs van zijn eigen produkten stijgt in dezelfde verhouding. Alle betalingen en alle koop hebben nu plaats door middel van minderwaardig geld, en een weigering, om in een verhooging van het loon toe te stemmen, zou niets anders zijn dan een laaghartige poging, om langs een omweg een extra-voordeel te verkrijgen ten koste van den arbeider. Juist omdat de loonregelingen bij tariefovereenkomsten na veel onderhandelingen en dikwijls door scheids-gerechten worden vastgesteld, is het voor de vakvereenigingen van belang, dat zij de oorzaken van de stijging der prijzen kennen en zoodoende hun eischen beter verdedigen kunnen. Is dus de goudproductie voor den vakstrijd een belangrijke factor, zij is het niet minder voor de geheele ontwikkeling der maatschappij. Daar iedere loonsverhooging strijd kost en daar de arbeider zelf nog dikwijls aan den schijn van het geldloon vasthoudt, zullen de loonen de wisselingen in de waarde van het goud slechts gedeeltelijk volgen. Dalen de prijzen, dan zullen de loonen, in het bijzonder, als er een vakvereeniging is, deze daling niet volgen. De toestand der arbeiders verbetert als vanzelf en de overtuiging vestigt zich, dat ook in het kapitalisme een gestadige vooruitgang van het proletariaat mogelijk is. Een tijdperk van stijgende goudwaarde en dalende prijzen is een tijdperk van vreedzame ontwikkeling; een tevreden, tegen strijd gekante stemming vat post. De bekende en vaak gelaakte konservatieve gezindheid van de Engelsche vakvereenigingen is niet het minst een gevolg daarvan, dat de tijd van hun hoogsten bloei een tijdperk van dalende prijzen was.

Het tegenovergestelde ziet men bij stijgende prijzen. Ondanks sterke inspanning kan de arbeidersklasse haar lot slechts weinig verbeteren, het grootste deel van haar kracht moet verbruikt worden, om het werkelijk loon op dezelfde hoogte te houden. Zij vormt machtige vereenigingen, die vooral door den voortdurenden strijd aan innerlijke en uiterlijke kracht winnen, de werkelijke verbeteringen zijn echter met deze machtstoename en met het bewustzijn van kracht der arbeiders niet in overeenstemming. Daardoor wast het verzet tegen de heerschende orde, de revolutionaire gezindheid. Daar de macht van het volk stijgt, terwijl het tegelijkertijd ontevreden blijft, zal zulk een tijd er een van revolutionaire ontwikkeling zijn. Zoo wordt de aanzwellende goudstroom, die zich over de wereld verbreidt, een wereldvervormende factor van de grootste beteekenis.

A. P.

Nationalistisch Opportunisme.

Het opportunisme, de afwijking van de taktiek van den onverzoenlijken klassenstrijd, welke alleen op den duur en het snelst de arbeidersmassa's brengt tot socialistisch klassenbewustzijn en daarmee tot macht, kan, naar mate de nationale omstandigheden zijn, waaronder het ontstaat, de meest verschillende vormen aannemen.

Terwijl het in ons land b. v. zelfs geleid heeft tot zulke schijnbaar onzinnige tegenstrijdigheden als de taktiek der S. D. A. P. te zien heeft gegeven: eerst in 1902 tegemoetkoming aan de ideologie (denkwijze) der clericale arbeiders en kleinburgers ten einde hen te winnen bij de stembus, en daarna in 1905 en volgende jaren tegemoetkoming door dik en dun aan de liberalen van alle schakeering, al waren deze ook de meest directe vijanden der arbeiders en al stiet men daardoor de clericale arbeiders van zich af, neemt het in Duitschland, in Frankrijk, in Engeland, weer totaal andere gedaanten aan, leidt het in die landen weer tot heel andere politieke daden en consequenties.

Bizonder gevaarlijk wordt het opportunisme ook in een land als Oostenrijk waar de sociaaldemocratie te worstelen heeft met de ontzettende moeilijkheden die de strijd der acht nationaliteiten daar aan de arbeidersbeweging in den weg legt.

De strijd der nationaliteiten, weet men, is steeds heftiger geworden naarmate de kapitalistische ontwikkeling meer alle naties heeft omvat en overal de klassen heeft geschapen, die om de bezetting der ambten en posten een strijd op leven en dood voeren. Vele sociaaldemocraten hoopten dat de invoering van het A. K. voor den Oostenrijkschen Rijksdag den strijd, welke alle positieve werk van het Parlement onmogelijk maakt, zou temperen of zelfs beslechten. Maar die hoop is te niet gedaan door de ontwikkeling der politieke omstandigheden sinds de invoering van het A. K., dus sinds 1906. De strijd der nationaliteiten is heftiger dan ooit geworden; de nationalistische drijvers, kleinburgers vooral, die zich om niets bekommeren dan om hun mandaat, dat zij met alle demagogische middelen willen behouden, hebben het Parlement feitelijk tot stilstand weten te brengen en de bureaucratie, het militairisme en de dynastie der Habsburgers hebben van die machteloosheid van het Volksparlement geprofiteerd, teneinde hun invloed en macht, die gedaald waren, weer te vergrooten en nieuwe lasten op de toch reeds zoo zwaar beladen schouders van het volk te leggen.

De eenige oplossing uit deze eindelooze en schijnbaar wanhopige crisis van de monarchie, — een crisis, die trouwens niet alleen in Oostenrijk, maar ook in Hongarije heerscht, — is het nationale zelfbestuur der verschillende naties, die de regeling hunner nationale aangelegenheden (onderwijs enz.) zelf in handen krijgen en overigens een democratischen bond vormen. Maar die oplossing, welke de sociaaldemocratie op haar program heeft, kan natuurlijk slechts langs revolutionnairen weg plaats vinden, aangezien zij tegen het belang indruischt zoowel van de dynastie, de bureaucratie en het leger, die groeien door de nationale verdeeldheid, als van talrijke groepen en klassen in de verschillende naties, die nu in troebel water visschen of op de open wonden van Oostenrijk teren.

De Oostenrijksche sociaaldemocratie bestaat uit verschillende nationale partijen — de Duitsche, de Tsjechische, de Poolsche, de Roetheensche en de Italiaansche — en het spreekt vanzelf, dat de nationale belangen dier verschillende deelen van de Oostenrijksche arbeidersklasse wel eens met elkaar strijdig kunnen zijn. Een voorbeeld daarvan levert een geval, dat onlangs tot een heftig conflict in de sociaaldemocratische Rijksdagsfractie heeft geleid. Er zijn in Weenen tienduizenden Tsjechische arbeiders, die natuurlijk scholen verlangen, waar hun kinderen Tsjechisch worden opgevoed, aangezien ze op Duitsche scholen hun nationaliteit verliezen en bovendien in 't nadeel staan ten opzichte van Duitsche arbeiderskinderen.

Bij wijze van nationale *demonstratie* — meer dan een demonstratie was 't niet — stelde nu een Tsjechisch nationalist voor om aan een Tsjechisch-nationale vereeniging, die in Weenen scholen oprichtvoor de Tsjechen,

een staatssubsidie te verleenen. De Tsjechische sociaaldemocraten stemden daarvoor en de Duitschers tegen. De laatsten, omdat het hier betrof een absoluut nieuw ding, subsidies aan minderheidsscholen van de naties, die te midden van andere leven, welk beginsel niet zoo maar eens incidenteel kon worden ingevoerd. Dergelijke subsidies, meenden zij, behoorden zaak te zijn van de natie der Tsjechen. En namens alle nationale groepen stelde Adler voor, jaarlijks een bedrag van 3 millioen voor ondersteuning der minderheidsscholen van *alle* naties vast te stellen.

De Tsjechen waren hiermee echter niet te vreden. Niet alleen stemden zij vóór het demagogische voorstel van den nationalist, maar zij gaven ook hun ontevredenheid over de afstemming door de Duitsche sociaaldemocraten in de heftigste termen te kennen. Om dit te begrijpen, moeten wij weten, dat nergens de strijd tusschen de nationaliteiten zoo heftig woedt als in Bohemen, tusschen Tsjechen en Duitschers, een strijd, die b. v. het onmogelijk maakt den landdag van Bohemen bij elkaar te krijgen. En de Tsjechische sociaaldemocraten hebben zich nu op bedroevende wijze laten meesleepen door het kleinburgerlijke Tsjechische nationalisme. Dit heeft de ergste gevolgen gehad voor de vakbeweging. Op het gebied der vakbeweging is eenheid van organisatie en actie, ondanks nationale verschillen, in een land, waar de wetten dezelfde zijn en de ondernemers hecht aaneengesloten, natuurlijk absoluut noodzakelijk. Nationale autonomie op dat gebied is een dwaasheid en beteekent een erge verzwakking van de arbeiders. Maar de Tsjechen zijn al jaren bezig op dit gebied ook „nationale" bonden op te richten, al hebben zij daarbij ook de geheele Oostenrijksche vakbeweging, ook die van de andere naties, tegen zich. De Tsjechische partij is nu natuurlijk ten nauwste verbonden met de „separatisten" (afgescheidenen) op vakvereenigingsgebied. En zoo laat zich de houding der Tjechische afgevaardigden in den Rijksraad verklaren.

Wij hebben hier dus een sterk voorbeeld voor ons, hoe sociaaldemocraten om opportunistische beweegredenen, ditmaal een zich aanpassen aan het kleinburgerlijk nationalisme, de belangen der arbeidersbeweging schaden.

Maar bij deze nationalistische afwijking blijft het in Oostenrijk niet.

In de Poolsche sociaaldemocratie zien wij gelijke neigingen, die zich zoo mogelijk nog sterker openbaren en zeker nog minder gemotiveerd zijn.

De burgerlijke Polen, die in alle drie de deelen van het oude koninkrijk Polen — Russisch, Pruisisch, Oostenrijksch — even laffe knechten der regeeringen zijn, hebben dezer dagen een groot «nationaal» feest gehouden, welks eenig doel het domhouden der massa's en de bestrijding der sociaaldemocratie was. Aan dit feest, het Tannenberg-feest, hebben nu de Poolsche sociaaldemocratische leiders in Galicie, onder wie Daszynski, lid van het P. B. der Oostenrijksche sociaaldemocratie en lid van den Rijksraad, deelgenomen in gezelschap van de ergste vijanden der arbeiders, hooge prelaten, landjonkers, burgerlijke demagogen enz., niettegenstaande ze hier en daar alles behalve vriendelijk door de opgehitste nationalisten werden aangekeken en ontvangen.

Sociaaldemocraten als deelnemers aan nationalistische feesten, waarbij tegen andere naties wordt opgehitst, het Panslavisme wordt verheerlijkt, kerkliederen worden gezongen, waarlijk, wanneer wij niet aan veel gewend geraakt waren in de Internationale, dan zouden we hierover nog verstomd kunnen staan.

En de *Leipziger Volksz.* zegt dan ook terecht: Wij geven deze diepbeschamende feiten weer, welke de geheele Internationale compromitteeren, opdat, wanneer op het Internationale Congres de vertegenwoordigers dezer nationale groep hun stemmen voor elke soort van opportunisme in de weegschaal werpen, de partijgenoten het gewicht dezer stemmen kunnen schatten, en ook, omdat deze lieden een geestelijken invloed uitoefenen op de Poolsche organisatie in Duitschland.

Inderdaad zullen wij op het Internationale Congres ook dezen keer weer het schouwspel beleven, dat de opportunisten van alle gading en diverse pluimage, waar het gaat om een bestrijding van het Marxisme, eendrachtig en aaneengesloten optreden. En dan is het goed om te weten, wat wij voor vleesch in de kuip hebben.

Tot één ding leidt het opportunisme, internationaal, immers steeds: tot verzwakking van de klassenmacht der arbeiders en bijgevolg tot versterking van de macht der heerschers.

v. R.

Twente.

In Twente blijft het allerwegen strijd. Te Glanerbrug is opnieuw verzet gekomen tegen de Ter Kuiles, die natuurlijk hun vroeger gegeven beloften (klasse-moraal der kapitalisten) niet nakomen. Te Enschedee houden de Van Heeks en de Menko's de arbeiders met langdurige onderhandelingen aan het lijntje. Gelukkig schijnen althans de georganiseerden het minstens tot September te kunnen uithouden. Het is evenwel de dure plicht van het overige Nederlandsche proletariaat om te maken dat door middel van de organisaties ook de ongeorganiseerden, de duizenden met hun families, den strijd tot diep in September kunnen volhouden. Dan bestaat er althans uitzicht de brutale uitsluitingstaktiek der textielbaronnen ditmaal te kunnen verslaan.

In Almelo treedt de politie nu met de blanke sabel op tegen de betoogers. Dit gebeurde althans j.l. Zondag, toen de anarchisten hun betooging hielden met de roode vlag. Evenals in het nabijgelegen Tubbergen schijnt het de bedoeling van de „orde"bewaarders in Twente te zijn, om de rustige burgers en arbeiders eens op Duitsche wijze te trakteeren, om ze zoo alle verzet tegen ellende en druk af te leeren. Laten de arbeiders toch eindelijk leeren tegen dit alles in georganiseerd verzet te komen.

Kleine Berichten.

In de Duitsch-Afrikaansche Kolonie **Kameroen** werd onlangs de koopman Breitschneider vermoord. Thans heeft Majoor Dominik zeven hoofden hiervoor laten ophangen. In midden Augustus zal hij evenwel de zaak eerst gaan onderzoeken. Ziehier weer een staaltje van christelijke barmhartigheid en beschaving.

* * *

De **gaswerkers-staking** te Rome werd door de gas-maatschappijen op perfide wijze beëindigd, doordat ze direkt een nieuw stelsel invoerden, waarbij van de ruim 300 arbeiders 240 overbodig werden. Het liberale en heftig anti-klerikale gemeentebestuur deed natuurlijk mede, door van de maatschappij niet de boeten te eischen, waartoe ze reglementair wegens staking der verlichting verplicht was.

* * *

De tijd der **spoorwegstakingen** is nog niet ten einde. Niet alleen dat de Fransche en de Italiaansche nog immer dreigt, ook in Engeland zijn nieuwe stakingen op komst, ook van lijnen als de Great Eastern, die met het vasteland in verbinding staan. De Great Eastern onderhoudt nl. den dienst Harwich-Hoek van Holland.

* * *

De radikale „streber" **Canalejas** heeft den Spaanschen gezant bij den Paus terug geroepen. Maar hij blijft een tegenstander van de godsdienstvrijheid en een fel voorstander van de Roomsch-Katholieke Kerk als Staatsgodsdienst. Evenals zijn Fransche vriend Briand speelt hij dus een anti-klerikale komedie. Daarentegen vatten de Roomschen de zaak fel aan, en stichten verbonden tot verdediging van het katholicisme. Wil zeggen: tot verdediging van de meest middeleeuwsche verdomming en uitzuiging.

* * *

De goed-katholieke Beiersche boeren willen **afschaffing** van katholieke feestdagen in de week. „Want God heeft de weekdagen voor den arbeid geschapen," zoo heet het in een verzoekschrift. „En het is niet goed, dat er in dienst der kerk en der zaligheid op het land geluierd wordt. De vrije Zondagen maken reeds een zevende deel van het jaar uit!" Enz. Men ziet alzoo waaruit de tegenstand tegen de Kerk bij de uitbuiters kan voortkomen.

* * *

De **machtsmiddelen** der Duitsche Sociaaldemokratie worden door een tegenstander aldus opgesomd: Een jaarlijksch inkomen van meer dan 60 millioen Mark; 200 politieke- en vakvereenigingsbladen, benevens jaarlijks millioenen vlugschriften; 260 arbeidssekretariaten en bureaux van arbeidersrecht; 50 Rijksdagleden, 180 landdagsleden, en 7500 S. D. Raadsleden als agitators; behalve nog tienduizenden propagandisten in de beambten der ziekenkassen, coöperaties, politieke- en vakvereenigingen. — Dit alles zou niets zijn, als niet de revolutionaire strijdlust door de ontzaglijke verscherping der tegenstellingen onder de Duitsche arbeiders met den dag groeide. Eerst daardoor worden deze machtsmiddelen een werkelijk gevaar voor het kapitalisme.

* * *

De **Berlijnsche Sociaaldemokratie** telde begin 1906 40000 leden. Thans zijn de Berlijnsche partijorganisaties tot *over de honderdduizend* leden geklommen. Meer dan een verdubbeling in minder dan vier jaar. Ons dunkt, een geweldige verscherping der klasse-tegenstellingen.

* * *

Toen de **Italiaansche reformist** Enrico Ferri indertijd zijn Koning huldigde, schreeuwde het blad der Badensche revisionisten (*der Volksfreund*) over „plompe en grove taktloosheid" en schreef: „Ieder mensch heeft het recht, zichzelf tot nar te maken, zooveel het hem lust; maar niemand heeft het recht zijn partij tot nar te maken." Thans beproeven de Badensche narren oftewel kamersocialisten met hun knieval voor de monarchie de Duitsche Sociaaldemokratie tot hofnar te maken. Het zal hun niet gelukken.

* * *

Niet alleen voor de Koning, **ook voor de Kerk** buigen de reformisten. De Amerikaansche reformistische Federation of Labor (Vakverbond), Voorzitter de welbekende Samuel Gompers, besloot op zijn laatste kongres officieel *een biddag* in te stellen, en wel voor dit jaar op de eerste Zondag in September. Zoo zal thans de christelijke deemoed allerwege in Amerika aan de arbeiders gepredikt kunnen worden, op verzoek van henzelven.

* * *

In Hamburg, Bremen, Lubeck, Kiel, Stettin en andere groote Duitsche Noord- en Oostzeehavens is een staking en uitsluiting uitgebroken op de scheepswerven, die zich ook over de andere arbeiders van de Hamburg-Amerika-lijn heeft uitgebreid.

* * *

De **centralisatie** zet zich ook in Engeland verder door. Er is een drang tot samensmelting van de vakvereenigingen in eenzelfde bedrijf, maar tevens tot samensmelting van de Arbeiders-Partij met de Alg. Fed. van Vakvereenigingen. Als dan tevens het Socialisme door de voorgenomen vereeniging van de Soc. Dem. Partij met de revisionistische zgn. Onafh. Arb. Partij (I. L. P.) één lichaam vormt, dan zou de Sociaaldemokratie ook eindelijk in Engeland binnen in de Arbeidersbeweging vrijelijk kunnen werken. Of de reformistische vakleiders en politici het evenwel reeds zoover zullen laten komen?

Bebel over Baden.

Het is een heerlijke tijd voor de heele bourgeoisie! Nu heeft ze ook in Duitschland een middel gevonden waarmede ze niet-klassebewuste sociaal-democraten zacht en verdraagzaam kan maken.

Graaf von Bodmann de Minister President in Baden, heeft het ook eerlijk gezegd. Die Soc. dem. zijn nog zoo kwaad niet. En, had hij er wel bij kunnen zeggen: als je de manieren maar kent om met ze om te gaan, och, dan kun je met ze doen wat je wilt.

En we moeten het eerlijk zeggen, de goeie man heeft volkomen gelijk. Immers, de Badensche soc. dem. fractie heeft openlijk verklaard, dat ze uit vrees voor het clericaal bewind niet tegen de begrooting wilde stemmen, waardoor anders stellig het ministerie zou vallen, en ook.... de graaf von Bodmann.

Dan volgen in de soc. dem verklaring de goede kwaliteiten welke aan dat ministerie verbonden zijn. De indruk wordt gewekt, alsof voor de proletariers de tijd is aangebroken voor het ingroeien in den socialistischen staat, althans, voor de Badensche.

Wij zullen aan de hand van het protokol van den Duitschen Partijdag te Neurenberg Bebel over Baden laten spreken, om u daarna te vragen of het waar is dat die goede, brave kapitalistische regeering in Baden lak heeft aan *hare* klasse en liever die andere klasse, de proletarische, van dienst wil zijn?

Laat ons nu vernemen wat Bebel van het luilekkerland Baden vertelt:

Ik wil de Badensche partijgenooten, aldus Bebel, herinneren, dat de regeering drie jaren geleden tegen onze buitenlandsche partijgenooten Dr. Adler, Greulich en Todeschini in Konstanz voorzorgsmaatregelen nam en hun het spreken verboden heeft.

... Kolb (een revisionist) heeft verklaard, dat het stemmen voor de begrooting tot die zaken behoort, waarmede men het tegemoetkomen jegens de regeering wil bewijzen. Hij heeft zeer openhartig — gelijk hij altijd is — gezegd, dat de aanwezigheid van hem en Dr. Frank (óók een revisionist) bij het ter aarde bestellen van den ouden groothertog, met dat doel was ondernomen, om n.l. hiermede te bewijzen, dat de Sociaal Democraten in Baden niet die vreeselijke lieden zijn, waarvoor men ze houdt. Wanneer dat politieke werkzaamheid is, wanneer dat middelen zijn, waardoor wij politieke veroveringen maken, dan houden wij op Sociaal Democraten te zijn.

Vervolgens zegt Bebel, dat het stemmen voor de begrooting in Baden, niet als een bizondere gebeurtenis dient te worden beschouwd, doch integendeel, het vóór stemmen wil men als regel, het tegen stemmen als uitzondering stellen.

... Nog een ander geval. Toen partijgenoot Geck als vicepresident der Badensche kamer uit formeele gronden weigerde aan de begrafenis van den groothertog deel te nemen, heeft men hem in de kamer de stoel voor de deur gezet. Ik vind dat in orde. De burgerlijke partijen, die op den grondslag der burgerlijke wereldbeschouwing staan, zeggen, dat een man die zijn republikeinsche gezindheid tegen de monarchie documenteert, geen vicepresident meer mag zijn.

Er is in de kamer een discussie over de kwestie Geck gehouden. Onze partijgenooten hebben den minister van buitenlandsche zaken Freihrer von Bodmann heftig aangevallen, omdat hij zich in deze aangelegenheid heeft gemengd. Daarin hadden onze partijgenooten gelijk.

Daarop verdedigde zich de minister von Bodmann op de volgende manier (Let wel lezer *von Bodmann* is een goed liberaal volgens de revisionisten. D. H.).

Het kwam hem (von Bodmann) gewenscht voor het recht om sociaal democraten, om tot president benoemd te worden, voor alles uit te schakelen, en hij heeft zich deze zaak om haar groote politieke beteekenis aangetrokken.

Maar in één opzicht moet, zoo gaat hij voort, tusschen hen (de soc. dem.) en de burgerlijke partijen door de regeering een verschil worden gemaakt.

Mijn overtuiging is (let nu op de goedheid van dezen bourgeois voor het proletariaat, die volgens Dr. Frank c.s. vooral niet kan worden gemist. D. H.) *dat een Sociaal Democraat geen ambtenaar in staatsdienst kan zijn, en ik betreur het* dat burgerlijke partijen tot *het verkiezen* **van een Sociaal Democraat** van den *landdag besluiten, zij het ook* uit taktische overwegingen en tot het bereiken van een hooger doel.

* * *

Wij zullen hiermede eindigen. Maar zullen u nog op één volzin van den ouden Bebel moeten wijzen. Een volzin, die, wel is waar twee jaren geleden werd uitgesproken, maar toch nog zóó versch is gebleven, dat wij, marxistische sociaal democraten het u voor de tweede maal aanbieden. Bebel zegt dan, nadat hij de woorden van von Bodmann had medegedeeld: *Dit is de sterkste zedelijke oorvijg, die onzen partijgenooten kon worden uitgedeeld, en reeds het gevoel van mannelijke waardigheid had hen moeten verplichten, een regeering, waarin een minister zulk een taal spreekt, onder geen enkele omstandigheid hare begrooting goed te keuren.*

D. Huysman.

Vrouwenrubriek.

Enschede. In den strijd, die op 't oogenblik te Enschede gestreden wordt, zijn vele vrouwen betrokken, die én als arbeidster én als huisvrouw den druk van dezen geweldadigen kamp zullen gevoelen.

Door het geweldig optreden der patroonsklasse, door de schandelijke uitsluiting, mist ze haar eigen loon en dat van haar man. Dat weet ze en dat is haar duidelijk. Ze weet ook, dat de uitkeering, van den vakbond of die van een of ander stakingscomité, bij lange na niet toereikend is om er mee rond te komen. Maar... kent ze ook de groote beteekenis van dien strijd, weet ze *waarom* de patroonsklasse zich met kracht en macht verzet tegen elke verbetering in het arbeidsleven, dat zij dat doet alleen uit vrees voor verlies van macht, uit vrees, dat de arbeidersklasse, bij elke verbetering die zij verovert, meer kans maakt om zich minder te laten onderdrukken en daardoor strijdvaardiger wordt, kent ze de beteekenis van den strijd tusschen klasse en klasse? Wij twijfelen er aan.

En toch moet ook de vrouw en vooral de fabrieksarbeidster die beteekenis leeren kennen, wil de arbeidersklasse dien strijd met kracht en met bewustheid voeren.

In het geval, dat in den strijd te Enschede de arbeiders de zege bevechten, zal de vrouw die **weet** waarom het gaat, zich niet enkel verheugen in de behaalde overwinning, maar bij het opnieuw binnentreden der fabriek zal zij beseffen, dat er toch weer *strijd* volgen moet, zal zij zich opnieuw voorbereiden tot een komende kamp.

Zij weet immers, dat de kapitalistische klasse noodgedwongen en stapje voor stapje, gehoor geeft aan de wenschen der arbeiders, zij weet immers, dat elke verbetering *bevochten* moet worden en dat aan den strijd pas een einde komt als de kapitalistische samenleving omgevormd en omgegroeid is in een socialistische, als de strijd

tusschen klasse en klasse zal hebben opgehouden te bestaan, doordat de klassen niet meer bestaan. Dit hebben de vrouwen te Enschede bij dezen strijd te leeren en dat leeren ze het best als ze merken, dat ze van alle kanten door de arbeidersklasse gesteund worden, dan gevoelen ze dat klasse tegenover klasse staat.

* * *

Vrouwelijke Propagandisten. Door Wp. en G. is in ons blad reeds enkele malen het zich terugtrekken van Henriette Roland Holst uit de arbeidersbeweging besproken, toch willen we, in deze rubriek, daaraan nog iets toevoegen.

Wij vinden in ons land weinig vrouwen, die ten volle berekend zijn voor de taak van propagandiste in de arbeidersbeweging. Het is slechts enkele krachten gelukt, hetzij door studie, hetzij door buitengewone energie en inspanning of door beiden, in deze naast de mannelijke propagandisten te kunnen staan. Nu hebben wij in onzen strijd **alle** krachten noodig, geen enkele kan gemist worden en onder de gegeven omstandigheden zeker geen vrouwelijke propagandist.

H. R. H. heeft na Deventer gemeend in de S. D. A. P. te moeten blijven, zij meent dat zelfs nu nog en wij eerbiedigen hare meening, omdat wij overtuigd zijn, dat zij niets anders op 't oog heeft, dan het belang der arbeidersklasse.

Maar dan vragen we: Is het niet treurig, dat een socialistische partij eerst een kracht — als R. H. is — kortwiekt en daarna lamslaat?

Wat is dat toch voor 'n socialistische partij, die menschen van zoo groote bekwaamheid, bezield met zooveel ijver en energie, tot niets-doen doemt?

Zijn daar dan zooveel **domme-krachten** aan het werk, die dat veroorzaken, en zijn de leden dier partij, die dat alles stilzwijgend dulden, dan ziende blind, merken ze heelemaal niet dat het de positie-hebbenden in de partij zijn, die, gedreven door vrees dat anderen per toeval eens hun plaats konden innemen, reeds bij voorbaat beginnen weg te trappen alles wat ze meenen, dat hun in den weg staat of mogelijk in den weg zal kunnen gaan staan?

Vinden de leden der S. D. A. P. het niet vreemd, dat de meest onbaatzuchtigen worden uitgedreven en anderen gedwongen worden hun krachten, die ze met zooveel liefde aan de arbeidersbeweging hadden gegeven, ongebruikt moeten laten?

Vrouwelijke propagandisten zijn er weinig. Het is daarom te hopen, dat H. R. H. zich met nieuwe kracht aan de arbeidersbeweging geven zal.

Wij weten immers, dat het Reformisme internationaal hoe langer hoe meer den weg der Sociaaldemocratie verlaat en dat ten slotte dien weg te propageeren alleen overblijft aan de principieele strijders.

Deze propaganda te versterken is *onze* taak, waaraan H R. H. eerlang wel weer met nieuwen moed zal willen medewerken.

R. V.-S.

Uit de Vakbeweging.

De typografenbond.

De typografenbond is de oudste bond in ons land. De 44e Bondsvergadering werd dit jaar gehouden in de stad Utrecht. De bond telt 3680 leden en ging in den tijd van een jaar met 354 leden vooruit. Deze bond verkeert in een eigenaardige positie in de vakvereenigingswereld. Bij een centraal lichaam is de Bond niet aangesloten. Volgens het officieel verslag van de jaarvergadering staat het vast dat aan het Hoofdbestuur een opdracht is gegeven op de vorige jaarvergadering om bij het N.V.V. op «visite» te gaan en daarover een rapport uit te brengen. Sinds een aantal jaren komt dit punt telkens terug op de agenda's van de congressen. Steeds vindt de aan- de aansluiting bij het N. V. V. verzet bij de afdeelingen en ook van de leiding.

Op welke wijze heeft zich het H.B. nu van die taak gekweten? In het nummer van «*De Vakbeweging*» van 1 Juni komt een brief voor van den bond. Wij citeeren daaruit deze passage sprekende let wel over *de leden* die bezwaar hebben tegen aansluiting: «Deze leden zouden eerst te vinden zijn voor aansluiting bij de vakcentrale, wanneer deze vrij stond van eenige politieke partij, haar zaken zelf deed, de kiesrechtactie steunde in zekere vorm, waarin deze zich ten gunste van dit burgerrecht voordeed en zich daarbij van de propaganda voor een bepaalde partij onthield». De «kiesrechtentente» van het N. V. V. en de S. D. A. P. zoo staat in den brief is de gewichtigste grief tegen het N. V. V. Wij vestigen er de aandacht op dat in den bewusten brief staat «de bezwaren die in onze bond tegen het N. V. V. bestaan.» Dat wil zeggen dat niet het H.B. zegt wij hebben die en die bezwaren, ook niet spreekt van de bezwaren van *den* bond, maar een verzameling geeft, een allegaartje van grieven bijeengegaard, die wel eens zijn uitgesproken, al of niet gegrond. In den Bond is de «middenstof» zooals blijkt uit de beraadslagingen sterk in aantal. De verdedigers van de leiding van dien Bond wijzen er steeds op onder toejuiching dat het H.B. rekening houdt met deze «middenstof».

Wij zien in den brief nu niets dan één van de pogingen om rekening te houden met bedoelde elementen. Van het kiesrecht te spreken als een „burgerrecht" is al bar ouderwetsch. Om zelfs de tamme manier om te pogen een verzoekschrift in te dienen voor het „burgerrecht" af te keuren in verbinding met de S. D. A. P. is niets dan een kwalijk verholen conservatisme. Het is niets dan een woordenspel wanneer „deze leden" waarvan het H. B. de grammophoon is zeggen de kiesrecht actie te willen steunen in „elken vorm" waarin deze zich voordeed vrij van een politieke partij. In welken vorm dan wel? In den vorm van de massastaking, heeren leden van de „middenstof"? Het kiesrecht vrij van „een politieke partij" is niets dan eene bloedlooze abstractie. Het kiesrecht is een politiek recht; de werkelijke strijd voor het kiesrecht is politieke strijd tegen de politieke partijen der bezittende klasse van welken aard ook. Als de arbeiders ter verovering van *dit wapen in den klassenstrijd* vechten kan dat niet anders zooals de geschiedenis van de internationale leert, dan in den vorm van een zelfstandige politieke partij dat is de sociaal democratie.

Een neutrale manier om den strijd voor het kiesrecht te voeren is nog niet uitgevonden. Misschien dat het H. B. van den typografenbond ze wel uitvindt. Of wel de „velen onzer leden."

Men ziet uit dit staal van leiding reeds hoe de conservatieven alsmede de half-arnarchisten naar de oogen worden gezien. Het is wel zonderling dat de functionarissen van den Bond, die zich het air geven van een zelfstandige positie in te nemen in de Nederlandsche vakbeweging, inderdaad niets zijn dan menschen die zien uit welken hoek de wind waait in hunne vereeniging.

Toevallig namen de leden ook een goed besluit, alsmede het H. B., n.l. om de bouwvakstaking te steunen. De manier waarop dit besluit tot stand is gekomen in het H. B. is wel wat zonderling. De afdeeling zetters (A'dam) heeft zonder dat dit volgens het officieel verslag kon worden tegengesproken, van den kant der leiding, aangetoond, dat eerst geen steun zou worden gegeven en later wel is besloten tot steun in het Hoofdbestuur. Letterlijk zei bedoelde afgevaardigde: «In de notulen van 7 Januari lezen we: «*Een zeer groot rapport* werd uitgebracht over den strijd in de bouwvakken. Het resultaat was, dat *nog geen termen* konden worden gevonden om op de steunaanvrage *zonder* meer in te gaan».

Het is gebleken dat deze notulen onjuist waren. Er is besloten niet te steunen. Dit blijkt ook uit het bedanken van Roos en uit een artikel in het *Grafisch Weekblad* van 27 Januari. Wij weten, dat van der Wal de leiding van het H. B. volgt, ook al is hij 't er niet geheel mee eens. Uit dat artikel bleek, dat v. d. Wal persoonlijk wel voor steun was, maar waar de organisatie er tegen was, schreef hij aan het slot:

Zij zouden dus wel recht op financieelen steun hebben. Zeker de plicht om dien steun te verleenen rust niet op andere arbeiders, zooals dat anders wel het geval is, omdat zij willens en wetens andere arbeiders bij het aangaan van den strijd negeerden. Doch tegenwerken blijft in ieder geval een schande.

Er is dus besloten *niet* te steunen in de vergadering van 7 Januari. Dit besluit is, mogen we aannemen *na rijp beraad*, genomen, want twee voormannen uit de bouwvakwereld hebben ons Hoofdbestuur hun standpunt uiteengezet. Maar nu wordt plotseling Drewes (zeker door de minderheid) op de vergadering van 27 Januari geroepen om, volgens v. d. Wal *eenige aanvullingen te geven.* En deze aanvullingen zijn oorzaak dat een in een vorige vergadering na rijp beraad genomen besluit wordt vernietigd en besloten wordt tot steunen De afgevaardigde eindigde aldus: «De notulen van 7 Januari waren onjuist, in die van den 27sten worden we gewoonweg beetgenomen. Daar staat: «tegenwoordig was een *afvaardiging* van de bouwvakarbeiders teneinde de stand van zaken uit een te zetten.» (Heel wat anders dan aanvullingen.) Reeds *dadelijk* (knappe kerel die Drewes) viel het op, dat een voorgaande bespreking aanleiding had gegeven tot heel andere gevolgtrekkingen wat door afgevaardigden ten volle moest worden beaamd en kon het Hoofdbestuur toen geen ander besluit nemen. Thans was de uiteenzetting van dien aard dat met algemeene stemmen werd besloten de strijdende bouwvakarbeiders krachtig te steunen.»

De aanhalingen tusschen haakjes en cursiveeringen zijn uit het verslag. Na deze detailschildering van de wijze waarop dit besluit tot stand kwam moeten wij zeggen zelden zulk een staal van een zigzagkoers, zulk een verdacht wenden en keeren onder de oogen te hebben gehad. Het tegenstuk is moeielijk te vinden.

Waarom zoo vragen wij schreef de leiding of wat daarvoor doorgaat in dien Bond geen referendum uit in zulk een geval? Al besloten ze dus tot steun aan de bouwvakarbeiders, ons behooren de leiders van dien bond allerminst, evenmin als de volgelingen. Wij voegen er bij dat geheide revisionisten zooals de Bruyn uit Schiedam die de oppositie min of meer belichaamt ons evenmin aanstaan. Deze soort van platte dogmatici «denken» *als* de bond maar aangesloten is bij het N. V. V. dan is het in orde.

Aansluiten bij het N. V. V., democratie in de besluiten, steun aan de bouwvakarbeiders, behoorlijke leiding met eigen meening die voorgaat aan de leden, socialistische onverzoenlijke strijd voor het kiesrecht, m.a.w. socialisme in de gecentraliseerde vakvereenigingen dat is onze leuze!

We vermelden nog dat de aansluiting bij het N. V. V. met 63 tegen 22 stemmen verworpen. Er zal op voorstel van Schiedam een geschrift worden uitgegeven om het voor en tegen van aansluiting uiteen te zetten. Een aantal besluiten inzake propaganda en de inwendige organisatie werden genomen.

O. V.

Maastricht.

De strijd der arbeiders in het Zuiden.

In de tegenwoordige maatschappij is het onmogelijk zich te onttrekken aan den strijd tusschen kapitaal en arbeid. De arbeiders worden gedwongen dezen te voeren door hun ellendig bestaan waaruit zij zich willen bevrijden en de bourgeoisie moet hiertegen strijden voor het behoud van haar stand en macht. Zoodoende zien wij den strijd tusschen twee klassen, de bezittende en de bezitlooze, en krijgen wij den klassenstrijd. Zoo is het overal en zoo is het ook in 't Zuiden van ons land. Erkend moet echter worden, dat de arbeiders voornamelijk hier bij hun grooten vijand nog een machtigen krijgen. Dit is de kerk met haar aanhang.

In geen enkele plaats van ons land wordt het kapitaal zoo krachtig gesteund door de kerk, als juist in Limburg. Hier wordt de kerk door de geestelijken alléén gebruikt tot steunpilaar van de bezittenden en tot verdrukking van de bezitloozen. Waar dus de kerk in streken op dergelijke manier optreedt, worden wij gedwongen den strijd ook tegen haar te voeren. Dit wordt door de tegenwoordige leiders der S. D. A. P. Maastricht, maar al te vaak uit het oog verloren, alhoewel zij dagelijks voor het feit komen te staan. Wat hiervan de reden is weten wij wel. Hun tactiek is, versterking van de Coöperatie en stemmen vangen. Voornamelijk De Jonge, administrateur der Coöperatieve vereeniging „*Het Volksbelang*" is hier een echte voorstander van. Aan deze twee punten alléén hebben de arbeiders echter weinig of niets. Want wie strijkt de voordeelen van de Coöperatie op, als daarnaast niet staat een flinke en krachtige vak- en politieke organisatie. Wie anders dan de patroons?*) Hun kan het niet schelen als hun arbeiders afnemers of verbruikers van de Coöperatie worden, als zij maar geen strijd voeren in een goede vak- of politieke vereeniging. Willen dus de arbeiders de behaalde voordeelen van een coöperatieve vereeniging behouden, dan zijn zij verplicht zich krachtig te maken in vak- en politieke vereeniging. Want niet uit het oog mag verloren worden, dat de Coöperatie maar een van de middelen is om den grooten strijd te steunen en dus niet op den voorgrond kan geplaatst worden.

Maar in Maastricht verliest men dit wel uit het oog, waardoor de arbeiders op een dwaalspoor worden gebracht en van den eigenlijken strijd afgehouden. Zoo zijn er meer punten waar de S.D.A.P. verkeerd optreedt en waarvan de slechte gevolgen voor de arbeiders bijna nooit uitblijven.

Waren het niet hun voormannen die het eerst tot de onafhankelijke (liberale) kiesvereeniging over liepen? Eenige overloopers hiervan zijn op het oogenblik nog bestuurslid van de S. D. A. P. Wat moeten nu de arbeiders van dergelijke leiders verwachten? Niets! Daarom vinden wij het noodzakelijk, dat de arbeiders eens beginnen kennis te maken met het waarachtige socialisme.

Dit doet alléén de S. D. P. Zij zal U leiden tot den weg ter bevrijding. Zij zal U ook hierbij het verkeerde en verderfelijke van de S. D. A. P. aantoonen, want alléén door het zuiver socialisme is de verlossing mogelijk.

Daarom, arbeiders van Maastricht en omstreken, leest geregeld «*De Tribune*»! Hierdoor zult gij, niet alléén meer kennis van den grooten strijd opdoen, maar gij zult tevens gaan inzien, dat gij voor verdediging van uw belangen, niet behoort bij de S. D. A. P., maar bij de S. D. P.

Bs.

*) Zoo bijv. in België waar de loonen gedrukt worden door de Coöperatie.

Van de Afdeelingen.

Den Haag. De Cursus-van Ravesteijn over „Koloniale Politiek" was iets minder goed bezocht dan wij den laatsten tijd gewend zijn; er waren ongeveer een 50-tal toehoorders.

Intusschen ontvangen de partijgenooten weer kaarten voor onze volgende cursusvergadering, die op Zondag 21 Augustus, 's ochtends half elf wordt gehouden. Men lette er vooral op dat deze vergadering zal zijn in het Geheelonthouderskoffiehuis (Nieuwe Molstraat). De Visser zal spreken over „Vakbeweging en Sociaal-Democratie". Een bij uitstek actueel onderwerp in de eerste plaats natuurlijk in zijn algemeene beteekenis, maar ook met het oog op hetgeen in de vakbeweging hier ter plaatse bezig is te gebeuren (zie het onlangs in *De Tribune* gepubliceerde stukje over den Haagschen Bestuurdersbond). Het is noodzakelijk, dat de arbeiders ingelicht worden over de verderfelijke werkingen van anarchisme en revisionisme op de vakbeweging. De partijgenooten zullen zich dus dezen keer bijzonder moeten inspannen voor goeden kaartverkoop.

Leiden. Onze vergadering over de Amsterdamsche Bouwvakstaking werd door 50 arbeiders bezocht. Na de uitstekende rede van De Visser was er eenig onbeduidend debat met vrijen en gaven zich 3 der aanwezigen als lid der partij op.

Amsterdam. Een vergadering met Wijnkoop als spreker over de Sociaaldemokratie voor de Sigarenmakers slaagde vrij goed. Er was debat met een S. D. A. P.er.

Vlissingen-Middelburg. De afdeeling besloot tot deelname aan de Meeting voor Algemeen Kiesrecht op Zondag 14 Augustus te Middelburg, waarvoor een uitnoodiging van het partijgewest Zeeland der S. D. A. P. was ontvangen. We zullen vertegenwoordigd zijn met onze banier en door twee afgeveardigden. Voorts zal met Tribunes en brochures gecolporteerd worden.

Korrespondentie.

Het slot van Het debat over de bouwvakstaking, en andere kleinere en grootere stukken en rubrieken moesten wegens plaatsgebrek blijven liggen.